

VI. ROČNÍK STUDENTSKÉ VĚDECKÉ A ODBORNÉ ČINNOSTI (SVOČ) NA PF UK

AUTOR SOUTĚŽNÍ PRÁCE: Zuzana Petruš

NÁZEV SOUTĚŽNÍ PRÁCE: Amnestie

OBOR: Trestní právo

POSUDEK VYPRACOVAL: JUDr. Bc. Jiří Říha, Ph.D.

---

1. Hodnocení tématu z hlediska jeho aktuálnosti, praktické použitelnosti a teoretického významu

3/3

Zdůvodnění bodového hodnocení:

Studentka si vybrala nadmíru aktuální téma, které bylo předmětem řady odborných i laických diskuzí především krátce po vyhlášení rozhodnutí o amnestii prezidenta republiky publikované pod č. 1/2013 Sb. Jde o téma i v dubnu 2013 nadále živé, diskuze na toto téma neutichají a jejich výsledkem může být i revize našeho právního řádu. Dané téma je také vhodné ke zpracování i prací o rozsahu okolo 20 normostran, na pisatele klade poměrně vysoké nároky na analytické schopnosti, jde o fenomén interdisciplinární, teoretické pojetí amnestie je značně sporné, navíc každé konkrétní rozhodnutí o amnestii přináší často značné problémy pro aplikační praxi.

2. Hodnocení pojetí práce (systematika, logická stavba, použité metody, prameny)

4/5

Zdůvodnění bodového hodnocení:

Text je vcelku přehledně členěn do dvou základních kapitol pojednávajících nejprve obecně o amnestii a zvláště o amnestii z roku 2013, uvedené kapitoly mají další podkapitoly, v jejichž rámci je text členěn do odstavců. Práce dále obsahuje nečíslovaný úvod, závěr a přílohy, a to text rozhodnutí prezidenta republiky o amnestii publikované pod č. 1/2013 Sb., část znění nálezu Ústavního soudu ČR, sp.zn. I. ÚS 554/04 a zprávu NSZ o poslední amnestii. Stavba práce tak logická, studentka postupuje od obecného ke zvláštnímu.

Studentka se soustředila na teoretické zdůvodnění oprávněnosti institutu amnestie, rozboru argumentů v jeho prospěch a v jeho neprospěch, což posléze aplikovala i na spor o amnestii prezidenta republiky z 1.1.2013. Zkoumala také povahu tohoto institutu, oprávnění ústavních činitelů při aplikaci ustanovení o amnestii, předkládala v tomto směru též své návrhy de lege ferenda.

Pokud jde o použité prameny, je zřejmé, že studentka se práci pečlivě věnovala, zkoumala nálady ve společnosti i vyjádření různých osobností z řad politiků, soudců i právních teoretiků, o čemž svědčí relativně velké množství odkazů na internetové zdroje novinových článků. V tom ale také tkví jeden z největších problémů práce, má-li jít o právní rozbor studenta Právnické fakulty a nikoli o politologické dílo předkládané na Fakultě sociálních věd či Filozofické fakultě. Studentku je pak možno, pokud se bude chtít dále tématu věnovat, upozornit na řadu dalších, v práci nezmíněných základních pramenů pojednávajících o právních problémech amnestie a milosti (zejména články Pavlíčkovy, který se tomuto tématu soustavně věnoval, dále pojednání Sládečka a Mikule, Hencovské, Flégla, Šína, Kantoříkové a dalších, z nichž některé jsou zmíněny v článku Gřivny a autora posudku k poslední amnestii).

3. Hodnocení formální stránky práce (jazyková úroveň, přehlednost, grafická úprava a technické zvládnutí textu)

4/4

Zdůvodnění bodového hodnocení:

Z hlediska jazykového je práce na vysoké úrovni. Text je vcelku přehledně členěn do kapitol a podkapitol. Grafická úprava práce je také na vysoké úrovni, studentka navíc práci doplnila grafy. Studentka také hojně cituje jiné prameny, leč zde nedodrží ČSN ISO 690, resp. 690-2, případně zaběhnuté zvyklosti. Mohl-li zpracovatel posudku posoudit, nevyskytují se v zásadě v textu gramatické či stylistické chyby, ani neobvyklá slovní spojení.

4. Hodnocení obsahové (věcné připomínky k textu, konfrontace s jinými možnými názory, celkové zvládnutí tématu, zhodnocení závěrů práce, do jaké míry mohou být předmětem diskuse při ústním kole)

6/8

Zdůvodnění bodového hodnocení:

Studentka věcně nejprve představila institut amnestie, jeho teoretické zdůvodnění, nastínila i zahraniční úpravu. Pak už se v podrobnostech věnovala amnestii z roku 2013, zkoumala její odůvodnění, přičemž se soustředila především na její aboliční část, která mezi laickou i odbornou veřejností vyvolala největší vlnu nevole. V kapitole o rozsahu a dopadech amnestie vycházela opět převážně z mediálních zpráv, které jsou navíc často velmi nepřesné či předběžné (tak např. základem pro statistické údaje je zpráva NSZ, která ale zaznamenala jen jakousi první vlnu rozhodování, navíc uvádí stížnosti NSZ proti rozhodnutím odvolacího soudu o zastavení trestního stíhání, které již byly z důvodu nepřipustnosti zamítnuty; případně uvádí zmínky o mediálně známých obviněných, jejichž trestní stíhání údajně mělo být zcela zastaveno, ač to nakonec ve skutečnosti pravda není – viz např. věc obž. Berky).

Prim v práci hraje článek II amnestie vyhlášené pod č. 1/2013 Sb., ačkoliv mnohem větší dopad na jednotlivce a aplikační praxi měly jiné články této amnestie (zejména byly amnestovány desítky tisíc odsouzených k podmíněnému trestu odnětí svobody). Studentka se v této spojitosti se mohla věnovat souvisejícím otázkám účelu trestu, dopadům na výchovnou funkci trestu, a to především těch alternativních, zvláště byly-li zostřeny přiměřenými omezeními či povinnostmi, jako např. povinností nahradit škodu, zdržet se nevhodného chování apod.

V práci mi nejvíce chybí rozbor jednotlivých problémů při praktické aplikaci jednotlivých ustanovení o amnestii, rozbor jednotlivých situací z hlediska trestněprávního, a to jak z hlediska hmotného práva, tak i z hlediska procesního práva. Zajímavé z hlediska trestněprávního jsou důsledky nejen aboliční a agraciační části poslední amnestie, ale též ustanovení o rehabilitaci.

Podobně jen v nástinu studentka uvedla problematiku ochrany práv poškozených v trestních věcech, v nichž bylo trestní stíhání zastaveno. Ovšem právní rozbor, nakolik je kritika oprávněná či nakolik naopak práva poškozených dotčena nejsou a mohou je i nadále uplatňovat, neprovedla (např. otázky možnosti uplatnění nároku v civilním řízení, otázky promlčení práva, stavení promlčecí doby, vykonatelnosti rozhodnutí apod.). I při zmínkách o poškozených měla zcela zjevně na mysli opět jediné ustanovení amnestie z 1.1.2013, a sice její článek druhý, ovšem poškozených se výrazně dotkly i jiné články amnestie (např. přiměřená povinnost nahradit škodu při podmíněném odsouzení k trestu odnětí svobody, při domácím vězení či obecně prospěšných prací, povinnost hradit během zkušební doby výživné, nestýkat se s určitými osobami při odsouzení za tzv. domácí násilí, omluvit se jim apod.).

Na místo těmto otázkám trestněprávního charakteru se studentka věnovala převážně otázkám ústavněprávním a otázkám z právní teorie, případně otázkám politologickým. Z tohoto důvodu by snad bylo vhodnější přihlásit práci do jiné kategorie SVOČ. Studentka se totiž v dalších a zřejmě i nosných částech své práce věnovala zejména otázce, zda je rozhodnutí prezidenta republiky individuálním aktem aplikace práva, právním předpisem, a to dokonce zákonem v materiálním smyslu, či určitým aktem aplikace práva sui generis. Dále nastínila další související ústavněprávní otázky a jejich případná řešení, jako otázku soudní kontroly amnestie, pravomoci prezidenta republiky, jeho odpovědnosti za výkon této pravomoci v podobě velezrady, přičemž zmiňuje problematické zdůvodnění rozhodnutí Ústavního soudu ČR. Nakonec představila vlastní návrhy de lege ferenda, jak by tento institut mohl být nově v Ústavě upraven.

5. Stručně celkové hodnocení práce a celkový počet bodů¹

Max. 17/20

Na práci je vidět velmi poctivý přístup studentky k psaní práce, za což je třeba ji pochválit. Zásadní výhradu lze vznášet především k jinému než trestněprávnímu zaměření práce, práce by tak mnohem spíše měla být zařazena do oboru ústavní právo, v němž dokonce je toto téma také vypsáno, popř. s ohledem na užití metody v oboru politologie a sociologie.

Studentka jinak projevila schopnost samostatné vědecké práce, na dosavadních výsledcích může dobře stavět. Práce je také vhodným základem pro případné pozdější rozšíření a prohloubení a obhájení jako diplomové či dokonce rigorózní práce. V práci nebyly shledány žádné závažnější nedostatky či vyložené věcné chyby.

V Praze dne 30.4.2013

oponent

¹ Celkový počet bodů je součtem bodů udělených v předchozích čtyřech kategoriích.